

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egész évre	16 ft.	—	kr.
Félévre	8	—	"
Egy negyedre	4	—	"
Egy hónapra	1	50	"

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

A lyceumi nyomdában.

Kiadó hivatal:

A lyceumi nyomda „központi irodájá”-ban, főter, gr.

Teleki Domokos-ház.

HIRDETÉSI DÍJAK

Ötazonc hasábozott sor ára 6 kr. Minden hirdetés után 80 kr.

bélyegilleték.

Nagyhirdetéseknél

kedvezmények.

NYILTÉR

soroként, vagy annak helye 25 kr.

Reklamok:

hírfüzérbe soroként 1 ft.

A KOLOZSVÁRI

LYCEUMI NYOMDA

A LEHETŐ GYORSAN ÉS LEGJUTÁNYOSB ÁRAKBAN

ELVÁLLAL MINDENFÉLE

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁKAT.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Alólirott igazgatóság tisztelettel jelenti az összes t. cz. helybeli és vidéki közönségnek, hogy az ujonnan felszerelt lyceumi könyv- és könyomda, jelenleg már azon helyzetben van, hogy a legnagyobb megrendelésekig minden alakban a legujabb divatu betűk és minták szerint elfogad megrendeléseket, a többek között:

önálló munkák, röpiratok, felhívások, alapszabályok, takaré- és kisegítő pénztári könyvecskék, vonalozott munkák, falragaszok, tánczestély és majálisi mulatságokra meghívók, számlák, étlapok, körlevelek, szomorujelentéseket, sat. sat.

KÖNYOMDAI (lithographiai) MUNKÁK KÖZÖTT

MEGNYEGYEN a legujabb minták szerint, MEGNYEGYEN, TÁNCZESTÉLY-
DEK, DISZKORLEVELEK, RÉSZVÉNYNYEGYEN, sat. sat.

Hivatalos munkákra

a nyomda papir-raktárt tart, s azokat gyári áron számítja mindig, s a felsőbb helyről előirt HIVATALOS NYOMTATVANYOK legnagyobb részéből KÉSZ RAKTÁRT TART, úgy hogy a megrendelő t. törvényszékek, járásbiróságok, megyei tisztségeknek a legtöbb esetben vidékre a megrendelést 24 óra alatt már postai uton megküldhetjük, s a mennyiben a megrendelés szokatlanabb forma volna, azt a legrövidebb idő alatt készítetteti el a rendelkezése alatt álló hat kö- és könyvsajtóján.

Az intézet szakértő kömetaszt tart, s ezen felül gondoskodik van, hogy a legművészeibb munkákat elkészíttesse, s e végre összeköttetésben áll a külföld legjelesebb műintézeteivel.

Minden megrendelés egyenesen a nyomdai igazgatósághoz utasítandó, hol minden darab nyomtatvány hivatalosan kezeltek a klvitel pontosságáért.

Kolozsvártt, 1873.

A lyceumi nyomda igazgatósága.

A pénzügyminiszter beszéde.

Kerkapoly oly beszéddel kezdte meg a budget vitát, mely igen valószínűvé tette azt, hogy az a nagy készülődés dacára és a sokszor ígért reformszemek helyett épen oly terméketlen, épen oly egyoldalú lesz, mint az eddigiek. A helyett, hogy a jövő teendőivel és esélyeivel foglalkozott volna, a helyett, hogy a budget keretébe vágó ter-
veit adta volna elő: ismét belebocsátkozott a régi számok tömkelegébe és elreccselt mindazt, mit előtte öt perczel a pénzügyi bizottság előadja elmondott, követvén ezt a mult évek előirányza-
tainak és zárszámadási tételeinek statisztikai elő-
adásában.

De, ha hiányoznak a pénzügyminiszter beszé-
dében a reformszemek, nem hiányoznak a hamis
következtetések.

Nagy súlyt fektet mind a pénzügyi
bizottság előadása beszédében és előterjesztésében
a mult évek előirányzatainak emelkedé-
sére úgy a bevételekben, mint kiadásokban. Mi az
előirányzatot csak összehasonlítási adatnak tartjuk,
de csak is az eredményekre tudunk súlyt
fektetni, mert előirányozni annyit lehet, a mennyi
épen a miniszternek tetszik.

A mi pedig az eredményeket illeti; elfogad-
juk Kerkapoly azon állítását, hogy a rendes bud-
getben 1869—1871 közt 20 millió plus és a rend-
kívüli 44 millió deficit keletkezett. De azt is
hozzá kell tennünk, hogy közös aktivából, inségi
kölsönből és lebegő adósságból e négy év alatt
legnagyobb részben az előirányzatot kívül
elkölthet 36 milliót—és ez az eredményben neve-
zetes különbséget okoz.

A rendkívüli budget emelkedését Kerkapoly
nem tartja szükségesnek magyarázni, pedig az ő
szájából szeretnénk volna hallani, miután egy pénz-
ügyi bizottság, mint Kerkapoly maga bevallja,
hogy egy más dolog igen sokba került és nem
épen helyesen történt; mondta volna legalább ő
meg névszerint, mit tart az eddigi vasuti és hitel-
műveletekben elhibázottnak; akkor legalább lenne
valami értelme annak az általánosságok-
ba elvesző, de gyakorlati téren nem mutakozó
javulási ígéreteknek.

A rendes budgetben öszintébb Kerkapoly,
mert megvallja, hogy a határvidék, Fiume, Hor-
vátország 3—4 millióval nevelé közigazgatási bud-
getünket, természetesen a miniszteri bureaukrácia
és városi főispánok nevedett költségeiről hallgat-
ott; bevallja, hogy az igazságszolgáltatás most 4
millióval kerül többe, mint a rendezés előtt; be-
vallja, hogy a pénzügyi igazgatás „leütvé a le-
ülvéket és hozzá adva, a hozzáadandókat” (mi-
lyen pontos számadás!) az ő kezében 3 millióval
lett drágább; azt is megvallja, hogy most már
14 és fél millió hivatalnoki fizetés után tartozik
az állam nyugdíjjal és ennek összege már most
3.100.000 frtra megy.

De midőn Ghyczy azon vádjá ellenében, hogy
az előirányzatokban a deficitet mindig elpároltolni
igyekezett és ezzel befolyt az országgyűlés gaz-
dálkodásának gondatlanságára — ismétlem, midőn
e vád ellenében azzal védi magát, hogy ő előre
nem láthatta, hogy mi fog kerülni pl. az igaz-
ságszolgáltatás reformja: ez valószínű gyermekes ki-
fogás; mert ama vád nem egy, hanem minden köl-
cségtetésére méltán alkalmazható, és ő tagja volt
azon kormányoknak, mely a reformokat sok ideig
tervelte, két éven át) elkészíté és keresztül vitte,
sőt épen az ő pénzügyi ellenvetései folytán történt
változás a bírósági szervezetben. Tehát nem védel-
mezheti magát tájékozatlansággal.

Ghyczy másik nevezetes vádjára: t. i. hogy
a vasuti kölcsönt egyébre használta fel, sem felelt

meg kellően Kerkapoly, ő úgy okoskodott, hogy
miután kamatozó kincstári utalványok kibocsátá-
sára volt felhatalmazva: hatalmában állott, ezek
helyett a más célra megszavazott, de igénybe nem
vett pénzt felhasználni. Először is ez az eljárása a
budget törvénybe ütközik, de másodszor így csak
egy második hibával fedezte azt az elsőt, melyet
akkor követtek el, midőn drága kölcsönt vettek fel
és hevertették azt, mert nem tudták alkalmazni.
Ez számítási hiba, mi nekünk drága pénzbe került.
De, ha már ez megtörtént: miért nem adott fel-
világosítást Kerkapoly arra nézve is, hogy mi cél-
ból és mi jögon zálogosítottak el az állam birto-
kában lévő tiszai vaspálya részvények is?

Ime ebből áll Kerkapoly beszéde a mult ered-
ményeire nézve — hát a jövőre nézve mit mond?

Azzal biztat, hogy vagyonosságunk neveke-
dett, mert több adó foly be. Már pedig „több adó
több jövedelemnek felel meg.” Ez okoskodás egy
kissé merész, mert nem veszi tekintetbe azt, hogy
az egyenes adóknál a késedelmi kamat és szigo-
rubb behajtás sokkal több adót hajt be, mint a jö-
vedelemnevedés. A közvetett adóknál pedig, mint
a sónál a népesség nevedése, a lutrinál a demo-
ralisatio, a szesznél, bornál és dohánynál nem a
nagy tömeg: hanem a kisebb osztály emelkedése
volt legnagyobb befolyással az állami bevételek ne-
vedésére.

Nem tagadjuk, hogy anyagilag fejlődünk, de
ezt adóbevételeinkkel bebizonyítani nem lehet, mert
adózási viszonyainkban most nagyobb az arányta-
lanság, mint valaha és az adóbevételek fokozása
még jobban csigázta ez aránytalanságot, a mi nem
jó befolyással van a vagyoni fejlődés irányára.

Azonban most veszem észre magam, hogy
mindig a multtal foglalkozom. De tehetek róla:
ha a kezdeményező miniszter nem nyújtott eszmé-
ket a jövőre nézve. Most már bele estünk a régi
kerékvágásba; mert a miniszter beszéde majd min-
den szónokot arra kényszerít, hogy — a multtal
foglalkozzék. Tanulságos tér ez: de a jövőre né-
ve csak jó tanácsot, de nem sok irányeszmét ad.
Hegedűs Sándor.

Országgyűlés.

— A költségvetési vita folytatván, Schwarcz
Gyula, a ki első szözlött, a többi között a kormány
megszilárdítását tartja szükségesnek. De azért
Schwarcz Gyula ur azt állítja, hogy ő ellenzéki.
Pulszky Ferencz, ki utánna következett, abderita
nézetnek nyilvánítja azt, hogy megáljunk vagy csak
igen-igen lassan haladjunk is s jödenek tökéhez ne
folyamodjunk. Ő, szükségesnek tartván a további
haladást, miután az saját érdekei nem eszkozhát-
ják, elkerülhetlennek állítja, hogy — új kö-
csönöket kössünk; 2-or: hogy az adót fölemeljük.

Teljes figyelemmel hallgatta azután a ház
Csávolszky Lajos jeles beszédét, melyben a pénz-
ügyi kormány hibáit élesen s helyiely-közzel éke-
sen bírálta. Jelesül kiemelte, hogy a kormány
nem vette fel a költségvetésbe a közalapok jöve-
delmét és hováfordítását, ámbár őt erre a ház egy
határozata kötelezi, valamint, hogy a közös acti-
vákrol sem adott kimutatást. Roszalta, továbbá az
önkéntes átruházásokat (virement) melyeket ma-
goknak a miniszterek megengednek. A roz gaz-
dálkodás bebizonyítására pedig a többi között azt
említett meg, hogy 139 millió erejéig költötte el
a kormány az államvagyonat, az kérdezte: hol van
az ezen költségnek megfelelő befektetés? A vas-
utakban? De ezekre, ugymond, külön 176 milliót
vettünk fel. Az ifju szónokot barátjai zajosan meg-
éljenzették.

Ezután Kautz Gyula tartott egy hosszú, s
gondosan kidolgozott beszédet, de noha azt vetette
az ellenzéknek szemére, hogy semmi gyakorlati
tervvel nem áll elő a helyzet javítására, az a mit
szónoklata végén e részben maga mondot, nem volt

dálkodni, s helyre hozni a mult botlásából any-
nyit, a mennyit csak lehet.”

Mihály gróf erre a szóra lehuzta a homlo-
káról szemüvegét, hogy jobban lássa ezt a fiatal
témoklót, a ki azzal akarja őt bolondá tenni, hogy
gazdálkodni akar.

„Gazdálkodni! — No ez derék, valóban nem
gondoltam volna!” — Ezzel ismét felcsusztatta
szemüvegét, s helyet foglalt szemtől szembe azzal
az ifju emberrel, kinek arcán nem kapott egyet-
lenben egy vonást sem, mely azt sejtetné vele,
hogy az tréfálkozhatnék.

„Csak a gróf ur nagylelkűségére van szük-
ségünk, — jegyzé meg Galambos igen alázatos kép-
pel — s Felix gróf reméli, hogy bizhatik atyja régi
barátjának pártfogásába.”

„Nem tudom, miben lehetek szolgálodra
édes öcsém — szözl a gróf az ifju emberhez for-
dulva —, de ha komoly szándékod van itt ma-
radni, szerencsémnek fogom tartani, ha igénybe
kivánod venni szolgálataimat.”

Felix egész hálával szorított kezét a gróffal,
s egészen meglepetve nézett Galambosra, mintha
kérdézné: hát ez az a keresztény zsidó?
Az ügyvéd megértette a kérdést, s csak úgy ma-
gába felelt reá ő is: vá rjál csak még egy
kicsit!

„Ez a szives ajánlat valóban felbátorított, szözl
Felix vissza a grófnak, s most már felkérhetem Ga-
lambos urat, legyen szives, adja elő idejövételünk

egyéb általános elméleti phrasisoknál. Mert azt
kivánni, hogy a pénzügyér adjon elő egy pénzügyi
tervet, mely jelen bajainkon segítsen, s jövore is
kihasson, s még csak nem is sejtetni hogy milyen
legyen az, olyan mondat, a melyhez bizony nem
sok pénzügytani ismeret kívántatik. Egyébiránt
Kautz Gyula ur meglehetősen kihívólag polemizált
a baloldallal s hangosan dicsőítette a Deákpartot,
mely természetesen — meg is tapsolta érte. —
Csak aztán az ország is tapsolna, vsgy is inkább
tapsolhatna.

Az országos magyar iparegyesületről.

(Pest, Ország-út 7. szám.)

(Folytatása és vége.)

A czéhek felosztása folytán szükségessé
vált alakulást mintaalapszabályok kidolgozása és
terjesztése által előmozdította. Gyűlések és
eszmecsere után, továbbá emlékiratok és vélemé-
nyek kidolgozása és terjesztése által a közvéle-
ményre hatni s az ipar érdekében szükségelt re-
formok sikeres megoldását elősegíteni igyekezett.
Igy nevezetesen az utóbbi időben felmerült fonto-
sabb adó-, vám-, bank- és vasuti kérdésekben
mindenkor erőlesen sorompóba lépett az iparnak
a közjóléttel kapcsolatos érdekei mellett. A kato-
nai felszereléseknek a hazai ipar általi fedezteté-
se érdekében annak idejében üdvös mozgalmat
keltett, mely nagyszámu tekintélyes törvényható-
ságnál is vizshangra talált. Egy szóval buzgó elő-
harczosa lett hazánkban a multhatlanul szükséges
ipari és nemzetgazdasági reformoknak és kivívnia
sikerült, hogy az egyesület most egyetlen oly tár-
sadalmi közegek van hazánkban élszermve, hol a
nagybörderejű nemzetgazdasági ügyek politikai
pártérdekeken felülemelkedő tárgyalossággal és
tisztán az általános közjólét szempontjából tárgyal-
tatnak.

Ugyancsak a közgazdasági fontos kérdések
beható szakszerű tárgyalására kezdeményezte és
sikeresen létrehozta az országos közgazdasági
gyűlést.

De a mi még ezeknél is fontosabb vivmány
— buzdító és lelkesítő hatása folytán az iparosok
körében véget ért a haladás iránti közöny, az ön-
erő iránti bizalmatlanság: az iparos osztály felis-
merte nagy hivatását és öntudatos erőlyl igyek-
szik azt betölteni. Az egyesület kebelében felme-
rült üdvös eszmék messze tulhatottak az egyesü-
let körén és mindenütt új életre keltették a szu-
nyadó erőket.

Ilyen volt az egyesület hatása a néhány évi
multban, ilyen kell hogy legyen jövőben is. A si-
kerrel megkezdett munkát lankadhatlan sőt foko-
zott erőlyl akarjuk tovább folytatni. Előttünk
egy nagy feladat áll: százados mulasztások pótlá-
sával egy színvonalra emelni iparunkat, a legmü-
veltebb államok iparával. Lehetséges ez, mert a
magyar nemzet fia a természettől ép oly gazda-
gon meg vannak áldva mindazon értelmi képessé-
gekkel, mint azon nemzetek, melyeknek tanultsá-
ga a világ ipari csodáit hozza létre. Szükséges ez,
mert bizonyára senki sem akarhatja utódait, a jö-
vő nemzedékeket, oly keserves és lealázó szerep-
re kárbotlatni, aminő az oly nemzetre vár, mely-
nek ipari haladása a külföldi verseny által el van
fojtva, s mely ezért munkájának minden előnyeit
másoknak kénytelen átengedni.

Ezért csoportosuljunk mindannyian az ipa-
ros haladás zászlója körül, melyet az országos
magyar iparegyesület immár magasra emelt. Csatl-
lakozunk az egyesülethez, támogassuk törekvéseit.

Tisztelt polgártárs csatlakozására annál bizo-
nyosabban számítunk, mivel meg vagyunk győződve
hogy tisztán felfogja, mikép az új ipartörvény
életbeletételével iparunk egy új korszakba lépett,
melynek üdvös vagy káros volta attól függ, vajjon
képes lesz-e az iparos osztály feladatának megfe-
céljáz.

„Az ügyvéd engedelmessékedett, s hozzá fo-
gott a kényes feladathoz.

„Boldogult grófmó vagyoni állapota nem ti-
tok nagyságod előtt. Az aranyvári uradalmat súlyos
terhek fedik, s a követelők között a gróf ur áll
első sorban. Ha ma a kölcsönösszegek kifizetésére
leszünk szorítva, menthetetlenül elvesztett minden,
az uradalom áruba lessz bocsátva, s erőssen nagy
kérdés, ha valjon fedezni fogja é az összes köve-
teléseket.

„Kimondhatjuk bátran hogy nem.”

„De ha szinte fedezné is, a jelen nyomasztó
viszonyok között alig akadna olyan vevő az or-
szágban, ki megadná méltányos árát. A pusztulás,
a szegénység nyomai mindenütt látszanak, a ki-
nek maradt még néhány ezer forintja, az örül ha
birtokait rendezni tudja vele, nem hogy újakat
szerezzen hozzá, — idegen vevő után kell tehát
nézni, hónapokon keresztül süvegni fogunk vagy
egy bécsi bankárt, lenne szives fél árban megvenni
az ország szívében egy darab chanaánföldet, me-
lyen őserdők állanak, s aztán neki állhat az irtás-
hoz, hogy minél hamarabb vissza szerezhesse pé-
zét ismét. Ez nem csak üzleti kérdés gróf ur, ha-
nem egy kicsit „hazai is.” És ez egyedül a nagy-
ságod kezében van most. Egyetlen szavába kerül,
hogy egy szép ősi birtok ne kerüljen idegen jöve-
vények kezébe, — hanem magyar birtoknak ma-
radjon, mely okszerűen kezelve, önként lerázza
terheit, s egy elbukott embert fölemeljen ismét,
módot nyújtson nagy hibákat helyre hozni.

lenni, melynek megoldását lényegesen elősegítendi,
ha tudja és akarja egy nagy testté tömörülve, ér-
dekeit tisztán felismerni és erőlyesen érvényre
juttatni.

A csatlakozás eszközlésére van szerencsénk
egy aláírási jegyet mellékelni.

Azon reményben, hogy t. polgártárs urat leg-
közelebb egyesületi tag gyanánt fogjuk üdvözöl-
betni, maradunk

Pesten, 1872. évi október 10-én,

hazafiúi kézszeritással

az országos magyar ipar egyesü-
let terjesztő bizottsága:

Weninger Vincze, Keleti Károly, Ráth Károly,
Dr. Gerlőczy Gyula, Halász Imre, Hill Jakab, Ko-
vács András, Posner Károly Lajos, Steinacker Ödön,
Stock Endre, Dr. Szabóky Adolf, Mudrony Soma,
Ács Lajos, Horn Ede, Nendtwich Károly, Áldásy
Ignác, Adler Károly, Arkauer József, Belogh Fe-
rencz, Beliczay Béla, Brichta Jakab, Blascheke János,
Bernáth József, gr. Batthyányi Ferencz, Becker Ká-
roly, Calderony Nándor, Csepregy János, Csengery
Antal, Dickmayer Konrád, Dépold József, Dobronyi
János, Dréher Ignác, ifj. Duday Mihály, Dümmerling
Antal, Dobos Ferencz, Fischer Ignác, Falk Zsigmond
Feivel Lipót, Günbaum Miksa, Gottge Antal, Idényi
Károly, Janitsek Károly, Kammermayer Károly, Ka-
nitz Mór, Kern István, Kokesch Sándor, Korompay
Ágoston, Korompay Alajos, Kramer Samu, Köber Ká-
roly, Králik Sámuel, Kirner József, Klement János,
Krumpsching Ede, if. Ludwig János. Máday Izidor,
Matkovics Sándor, Mendl István, Mayer Albert, Mor-
zsányi József, Morbitzer Mátyás, Müller Ottó, Mudrony
Pál, Némethy Imre, Nagy István, Nerhaft Antal, Ohm
O., Oppody Alajos, Papszt Ferencz, Quentzer Ala-
jos, Rothauser testvérek, Röser Miklós, Roszi C.,
Szász Zsigmond, Schön Jakab, Sváb György, Szum-
rák Frigyes, Dr. Szevetenay Miklos, Solymosi Li-
pót, Szabó József, Schunda J. V., Schlick Henrik,
Strobl és Baris, Sipos Albert, Thék Endre, Vidats
István, Volny József, Wágner László, Walser Fe-
rencz, Weis B. Ferencz, Zellerin Mátyás, Zsigmond
Vilmos.

A bonapartista manifestum.

A bonapartista manifestum, melynek megje-
lenését az excsászár halála után napok óta jó-
solják a lapok, végre napvilágot látott. A London-
ban megjelenő „Ordre” közelebbi számához ugyanis
egy külön angol kiadás van mellékelve, melynek
egyik vezércikke köszönetet mood az angol nem-
zetnek a Napoleon család szíves fogadásáért; s a
másik e cím alatt „Nem adjuk meg magunkat”
Cassaquer és Dugué de la Fauconnerie által alá-
írtva a következőleg hangzik: A császár meghalt!
Vele egy nagy hatalmas szellem aludt ki, melynek
örökké csak egy gondolata volt: Franciaország
nagysága, melyet annyira szeretett. Vele kihalt
egy szív, mely egyaránt érzett összes alattvalói
iránt, de mégis inkább szegények és ügyefogyottak
felé hajlott. Egy lovasias és nemes lélek, egy
gyengéd szív, mely igen könnyen könnyöretre ol-
vadt. Azért mindazok, kik őt a köztársaság elnö-
kévé, majd Franciaország császárává emelték, ha-
lála fölötti mély leveretésekből magokhoz térve
emlékezni fognak bizonynya! szavazataikra, ha el-
jő az idő, midőn azokat megújítaniok kell. A csá-
szár meghalt, de a császárság él elrombolhatlanul!
Az emberek elhalhatnak, de az elvek és intéz-
mények örökké élnek. Caesar halála Augustusz
császárságát alapította. A császárság él azon szük-
ségnél fogva, melyet Franciaország népszerű és
erőlyes cselekvés után érez, él a fiuban, a Napo-
leonok nevének és nagyságának örökösében, kire
ez ideig semmi megróvás avagy felelősség nem
hármozhat, ki a trónon születve, szerencsétlenség
közé és száműzetésben növekedett, él azon nemes
szívu ügyes nőben, ki elég boldogságot látott, hogy

„Ez mind igen szép dolog, de hát aztán
mit tehetek én ebben a kérdésben?” Kérdé Mi-
hály gróf, kinézve a mellette levő ablakon, hogy
vajjon a gondviselés nem hoz é valakit, ki ennek
az unalmas ok nélkül való beszédnek véget vetne?
„Engedjen időt Felix grófnak, hogy rendezhesse
ügyeit, s alkalmasabb időt keresen a birtok ela-
dására. Az uradalomnak roppant kincsei vannak,
csak idő kell hogy kiaknázzuk. A gróf ur követé-
lése biztosítva van, s ha a többiek látni fogják,
hogy a főhitelező nyugodt, ok kényszerítve lesz-
nek a várakozásra saját érdekében, hogy egész-
sen pénzükhöz juthassanak. Egy hét alatt én kész
tervet nyújtok be, miként lehet az aranyvári ura-
dalmat tíz év alatt megmenteni terhei legnagyobb
részétől. A gróf ur valóban szép és nemes tettet
vinne véghez azon férfiuért, ki gyermekkorától
barátja volt, s kinek legnagyobb bűnéért csak
annyit ismerek, hogy fiát tulzobban szeretete, mint
kelett volna. Én a gróf ur atyai szívéhez apellá-
lom ezt a kérdést, s hiszem, elég érdemesnek fog-
ja találni arra, hogy hidegen ne utasítsa vissza.”

E szónál felkeltek mind a hárman, s Felix
sovár tekintettel Jeste az öreg gróf feletét, ki
nagy egykedvűséggel csak annyit válaszolt Galam-
bos urannak, hogy ez a kérdés nagy megfonto-
lást követel, majd beszélni fog ügyvéddel, kit ez
ügyben teljesen felhatalmazott. Az majd tudati
fogja választ Felix gróffal.

(Folytatása következik.)

TÁRCZA.

A „POLITIKUS ASSZONYOK.”

Regény két kötetben.

Írta: JÓNÁS.

I. A keresztény zsidók.

(5-ik folytatás.)

Az öreg gróf Sándorfy Mihályt igen fontos
munkában kapták az érkező vendégek. Épen gaz-
dasági főkönyvvitelében tartott szemlét. Az aszta-
lon néhány száz apró lécz állott, melyen rovások
jelölték: melyik adóssa mennyi napot dolgozott le
kamat fejébe. A régi jó világban ez igen praktikus
gazdasági könyvvitel volt. A lécz felerészre az adós-
nál, fele a hitelezőnél állott, s csak akkor lehetett
felróni valamit, ha a két darab összeillesztetett.
Egyik fél sem csalhatta meg a másikat.

Galambos bemutatta az ifju gróft, ki szeré-
nyen várta, hogy a régi jó ismerős kegyeskedni fog
visztaemlékezni reá, hanem Sándorfy bizony nem
igen látszott sietni a visszaemlékezésével.

„Bizony bizony alig ismerem meg Felix öcsém!
Nagyon megembereedett mióta nem láttam. Igen
örvendez hogy láthatom. Meddig lesz szerencsénk?
Na persze az ilyen ifju ember nem örömet vesz-
tegeti idejét egy ilyen férre eső óduban, mint ez a
mi községedük. Bizony ez nem Páris!

„Es én mégis itt óhajtanék maradni. gaz-

amnak becsét felfogja s elég veszélyt és nehézséget, hogy azokkal bátran szembe nézzen. Szóval a császárság él egész Franciaország rokonszenvében, szeretetében és becsülésében, Szártsuk fel tehát könnyeinket és csillapítsuk fájdalmainkat. Legyünk férfiak! A császárság elvesztett egy embert, de nem veszítette el sem reményét sem kilátását a helyreállításra. Valamely politikai regíme nem aspiráció, avagy tényei által biztosíthatja jövőjét, de abszolút szükségessége szerzi meg számára a helyet végre is. A császárság szükséges a közrend fenntartására, szükséges Franciaország érdekeire; maga a józan közönség követeli ezt, mint biztosítékot, a demokrácia és a socializmus borzadalmi ellen, melyek most inkább fenyegetnek mint valaha. Ezért fog a császárság ismét helyreállíthatni!

Kik alapították meg a háromszéki székely-leány-árvaházat?

(Folytatás.)

Továbbá a Hankó Lászlóné urasszony ivén id. Nagy Ferencné 5 ft, Csutak Ferencné 5 ft, Szöcs Bálintné, mérsárosné 5 ft, id. Szöcs Mihályné mérsárosné 1 ft, Szász Dánielné tanárné 1 ft, öz. Benkó Istvánné 2 ft, Benke Dánielné 1 ft, Kovács Józsefné szustárné 1 ft, Bodó Sándorné 10 ft, Jancsó Jánosné szeszgyárosné 1 ft, Kókosi Nagy Dénesné 5 ft, Tóth Károlyné 1 ft, Csizsár Amália 1 ft, Tóth Józsefné csizmadjáné 50 ft, Pongrácz Dánielné 50 ft, Jancsó Dánielné 80 ft, Tusa Jánosné 40 ft, Dorkó Józsefné 1 ft, Bocskor Károlyné 2 ft, Nagy Antalné timárné 50 ft, szabó Lajosné asztalosné 60 ft, Gál Gáspár szöcs 50 ft, Szász Jánosné 40 ft, Balog Jánosné kereskedőné 1 ft, Nagy Sándor 2 ft, Vas Antalné 2 ft, Popovics Józsefné 1 ft, öreg Kovács Imréné 1 ft, Hoffmann Antalné 30 ft, Jancsó Jánosné 40 ft.

T. Kovács Ferencné urasszony gyűjteménye: Tóth Józsefné 5 ft, Baka Mihályné 2 ft, Sztoryi Dániel 2 ft, Szöcs István 1 ft, Jancsó Leopoldné 2 ft, Imecs Bertha k. a. 1 ft, Jancsó Sámuelné 1 ft, Zsidó Józsefné 50 ft, Szabó Sámuel 1 ft, Vertán Endre 1 ft, Pongrácz János 1 ft, Popovics András 2 ft, Zakariás Árpád 1 ft, Pap Jenő 1 ft, Török Bálint 1 ft, Vitályos György 50 ft, György Antal 50 ft, Feil Gáspár 2 ft, Mágóri Anna 1 arany 5 ft 20 ft, Mágóri Bálintné 2 ft.

T. Benkó Dánielné urasszony gyűjteménye: Bartha Lászlóné 1 ft, András Dánielné 1 ft, Hadnagy Albertné 1 ft, Lázár Bálintné 40 ft, Kovács Kelemené 1 ft, Dimény Péter 1 ft 60 ft, Bakk Mózesné 20 ft, Dimény Lajosné 40 ft, Szabó Károlyné 50 ft, Nemes Ferencné 50 ft, Nagy Péter 20 ft, Veres Sándorné 10 ft, Veres József 1 ft, Polgár Lajosné 10 ft, Kozma Zsuzsa 1 ft, Kovács Róza 1 ft, Kovács Ilona 1 ft, Szabó Viktoria 1 ft, Gergely Zsuzsanna 1 ft, Gergely Károly 1 ft, Szabó Mihály 2 ft.

T. Nagy Lajosné urasszony gyűjteménye: Czimbalmos Ferenc 2 ft, Szöcs Ferencné 1 ft, Benkó Józsefné 50 ft, Rácz Tamásné 1 ft, Nagy Róza Ábrahám 20 ft, Kurics András 1 ft, Gál Jánosné 40 ft, Jancsó Balásné 1 ft, Jancsó Mátyásné 50 ft, öz. Nagy Dánielné 1 ft, Molnár Imreh 1 ft, Szöcs Andrásné 50 ft, Hermán Mihály 2 ft, Jancsó György 2 ft, öz. Nagy Dánielné 1 ft, Csizsár Dánielné 1 ft.

T. Hankó Lászlóné és Málnási Kristófné urasszonyok gyűjteménye: László Károlyné 1 ft, Kovács Imréné timárné 1 ft, Szeghity Károly 20 ft, Csüdör Kata 1 ft, Leopold Politzer 1 ft, Jancsó Dávidné 50 ft, Szász Istvánné 50 ft, Kovács Istvánné szijgyártóné 50 ft, Julie Adler 50 ft, Kövér Sándor és neje 2 ft, Mazingerné 2 ft, Nagy Istvánné 10 ft, Barabás Károlyné 1 ft, Szacsva Pálné 60 ft, Sebők Józsefné 40 ft, Jancsó Balázs 1 ft, Szöcs Andrásné 1 ft, Jancsó Mózesné Imreh fia 3 ft, Zöld Lászlóné 10 ft, Snef József 20 ft.

(Folyt. köv.)

HIRHARANG.

Kolozsvárt, Január 23.

Udvarhelyről a következő sürgönyt vesszük jan. 22-ke d. u. 4 óra 20 perckor: „A z udvarhelyszéki választás harmadik napjáig Bartha Miklós ellenzéki jelölt kapott 1607 szavazatot. A kormánypártnak még nem akadt jelöltje. Most már szeretnők tudni, hogy a „Kelet” szerkesztője még mindig bizonyosnak tartja-e a kormánypárt diadalát? Részünkről nagy veszteségnek tartjuk, hogy a kormánypárton nem tudtak elfogni senkit jelöltnek. Az ellenzéknek soha fényesebb alkalmat nem lett volna számokkal bebizonyítani, hogy az a nagy száju, az a híres kormánypárt milyen parányi kicsi csapatát deválódott az újabb időkben Udvarhelyszéken. Meg sem meri mutatni magát szégyenében, sorompóba sem áll, hogy ne lássák szegénységét, a választási jöbboldaliakból álló comissió lemond, hogy ne legyen tanuja a párt neveltséges kímülésének. A kormány nem küldött pénzt, hogy a híres jöbboldali kortesek megtömjék vele zsebjeiket, — ime vége minden helyezgetésnek! Szalmatüz volt az egész, melyet mihelyt elmulasztottak bankóval öntözni, kialudt rögtön! Tanuságos eset, melyből igen könnyen meg lehet mérni: vajon hány képviselő ment volna fel a kormánypárt részéről, ha pénzzel nem vesztetnek, ha a hivatali hatalommal nem rettentik a szavazókat. De azért a „Kelet” az udvarhelyi kormánypárt diadalát mégis bizonyosnak tartja!

Kolozsról hivatalosan arról értesítik lapunkat, hogy alapítván az a hír, — melyet mi is csak fentartással közöltünk, — hogy ott 15 vasúti munkás életét veszítette volna. Ujabb időben vasúti hid nem is omlott össze. Köszönjük e felvilágosítást, melyre mi kértük fel az érdeklődőket.

Tóth Vilmos belügyminiszter betegsége. A „P. N.” értesülése szerint komolyabb, mint azt kezdetben várt lehetett. A ház erősebb s a miniszter családja aggodalommal néz a betegség fejlelése elé. Remélhető azonban, hogy a bajt sikerülni fog mielőbb enyhíteni.

Az „Ellenőr”-ben Csernátóni a többiek között írja érdekes „Buffet” című rovatában: „Schwarz Gyula ur beszédén nem voltam jelen, s így nem mondhatok róla semmit. Azt hallom azonban, hogy nem szónokolt a baloldali len. Mit jelent ez? Tán csak nem azt, — quod Deus avertat — hogy visszatérni készül az ellenzékhez? Annyi bizonyos, hogy Lónyay kormányának megbukása óta nagyon gondolkodóba esett.”

Már egészen le van rombolva Pesten a néhai „fehér hajó” szálloda és a Vrányi-ház, s az uri-utca perspectivje megnagyobbodott. A közlekedés azonban még nem nyílt meg. Az új utvonallal körülvett boltokban most mindenütt fölemlték a bérletet, így például Pfeiffer könyvkereskedési helyiségének árendáját 5000 frtról 7000 frtra rugtatták. Pesten legjobb most házi urnak lenni.

Mennyi házbert fizetnek Pesten egy év alatt? Statisztikai kimutatások szerint csak magában Pest városában 4 millió forintnál több lakbért fizetnek éventek.

Télen. Ezelőtt néhány nappal egy görög földbirtokos bécsi barátjának egy kosárka érett, szép cseresnyét küldött; kétségkívül ritka ajándék januárban. — Pudley James az angol időjós jóslja: Az 1873-ik év századunk legtermékenyebb, legáládásosabb éve leend. Gabona, bor, minden bőségben lesz, még több, mint 1834-ben.

Hajótörések. Közlebről „Peruvián” hajó a God foknál, bostoni utjában 26 főnyi legénységével és 1.000.000 dollár értékű rakományával a habokba veszett. A hajó 1150 tonnás volt. — A bostoni „Kadosh” bárka a német „Francis” hajó legénységétől, s meg egy amerikai schooner decz. 28-án hajótörést szenvedtek. Utóbbról a legénység ugyan megmenekült, hanem a kapitány elveszett.

A fogarasi botrányos képviselő választás. Az állandó igazoló bizottság f. hó 16-án tárgyalta a botrányosságban minden eddigi képviselő választásokat fölmúluló fogarasi választást. A bizottság, tekintettel arra, hogy 6 napig tartó választás folyamáról naponta rendes jegyzőkönyv nem vezetett, és a 6-ik napon a választási elnök által szerkesztett jegyzőkönyvi vázlatot a bizottság mind három jegyzője nem csak hogy alá nem írta hanem egyhangulag hamisnak és valódiatlannak nyilvánította. Máday Sándor választását nem igazolta, s annak jegyzőkönyvét a kifogások közé sorolta. — Ezen választás érvényessége fölött a további határozatot a VII. bíráló bizottság fogja meghozni. — A választás ellen beadott kérvényben többek közt okadatulva van az, hogy a választók megvesztegetésére 45 ezer ft. szótartott ki, hogy a megyei tisztviselők a Benedek-párti fuvarosokat letartóztatták, s azokat a választók Fogarasra szállítását hivatalosan eltiltották, hogy a Benedek-párti lobogókat lefoglalták és hatóságizár alá tették, hogy számtalan választó két, sőt három ízben is szavazott, hogy a választók összeírása nem törvényesen alakult összeíró küldöttség által, hanem hivatalnokok által foganasítottak, és hogy a Benedek-párti bizalmi férfiak mellőzésével a választási elnök által helyettesített bizalmi férfiak és jegyzők működtek a szavazatszedő bizottságban. Végre hivatalosan konstátálva van az is, hogy a választók részben megvesztegetve voltak és részben nagy számban elzárattak a szavazástól.

Besze János, a volt kir. pénzügyi felügyelő elnöke ellen a fegyelmi tárgyalás január 30-ra volt kitűzve, de ezalatt néhány jelentékeny tanu megbetegedvén, a végtárgyalás bizonytalan időre elhalasztott.

A Kiss Ernő-féle jószágok. Eddigi gondnok, gr. Schmetor Rikárd visszalépén, a „Temesi Lapok” szerint a terjedelmes uradalmak új zörgöndökül Görgey János pesti ügyvéd, ki Temes megye Könyshof községében nagy birtokos is, nevezetett ki. A kérdéses uradalmak (Ittebe és Szent-György) 34.000 Katasztrális holdra rugnak.

Baleset Pozsonyból sürgönyzik a „Pester Lloyd”-nak, hogy az ott tartott egyik közelebbi bálon egy Auersperg hercegnő ruhája meggyuladt, s ennek következtében több égési sebet kapott. A hercegnő leánya, ki anyja segítségére gyorsan elősietett, szintén megsérült. — A pozsonyi megjelölő lap szerint gr. Sshafotschnál e hó 20-án fényes táncvigalom tartott, hova a fennevezett hercegnő leányával szintén hivatalos volt. A szoba-leány és komorna, kik mindketten a hercegnő öltözködéssel voltak elfoglalva, erre nagy gondot fordítottak, s így történt, hogy az egyik karos gyertyatartót a földre helyezték. A hercegnő ruhája

egy nagyobb lebbesésénél a fodrok a leányhoz értek és a hercegnő egyszerre lángba borult, nemkülönben a segítő akor hercegisasszony és komorna, szoba-leány ruhái is. Csak hamar a függönyök is égni kezdtek s csakis a gyorsan elősiető szolgálószemélyzetnek köszönhető, hogy a lángok végre elfojtattak. A lap, mely a balesetet közli, nem tudja, hogy a sérülések veszedelmesek-e vagy az ijedség volt-e nagyobb.

Katonai szemle. Meg vagyunk győződve a felől, hogy nem csak a harczfiak kizárólag, de a laikusok is érdeklődnek amaz idoszaki előhaladás iránt, mely a hadtudomány és hadművészetben mutatkozik, kivált ha azt nem elvontan, hanem mindenki által könnyen érthetőleg tárgyaljuk. Ennélfogva lapunk e rovat alatt koronként föltüntet mind ama vívmányokat, melyek a hadtudomány terén időről-időre észlelhetők. Kezdjük Oroszországgal. A „Golos” szerint, az orosz hadsereg teljes felszereléséhez még 1 millió kétszáz-ezer darab hátultöltő szükségeltetik, a többi közt pedig 150 ezer kurta kozák-karabély. A sestroki és izewi fegyvergyárak 7 évi időköz alatt csupán négy száz ezer darabot képesek elkészíteni; a többi hiányzó 650 ezer fegyvert a gyalogok számára Tulában gyártják, de ez is huzamosabb időt vesz igénybe. A múlt évben az utóbb említett gyárban harminczöt ezer hátultöltőt készítettek, most azonban oly mérvben szándékoznak megnagyobbítani, hogy az 1874-ik évtől kezdve évenként 75 ezer darabot gyárthassanak benne. Poroszország most újabb hadászati vasutak kiépítését tervezi, mely nem kevesebb mint száz egy millió kilencz száz husz ezer tallért emészt majd föl s melynek tervén számos vezérkari tisztet kívül maga a fővezérkar főnöke is nagy buzgalommal dolgozik. Ez államvasúthálózat célja a birodalom keleti és nyugoti részeinek összekapcsolása s ez által az ország védelmszerének tökélyesítése. Franciaország a seregszervezetre vonatkozó új tervet foganatosít most, a mely szerint az országnak négy hadserege lenne, mindenik külön-külön három hadtestet, minden egyes hadtest három hadosztályt s minden hadosztály két dandárt, végre minden dandár két ezredet foglalna magába. Minden egyes hadosztályhoz egy vadász zászlóalj, egy lovas- és egy tűzér század adatik. Egészen véve tehát Franciaország négy hadsereggel, 12 hadtesttel, 36 hadosztálylyal, 72 dandárral és 144 gyalogezreddel bírná, még most csupán 134 ezreddel rendelkezik. E szerint a seregállományt 10 új ezreddel gyarapítják. Angliában még mindig azon törik fejüket, mikép állíthatnának ki még nagyobb ágyuszörnyet mint a „Woolwich Infant”, mely tudvalevőleg 35 tonnás löveg körülből 7 méterre lövhet dobván ki. Most 50 és 70 tonnás szörnyeket szándékoznak önteni, 12—14 mázsányi tápszert igénylenének. (Hon.)

„Birzev. Viedom” keletről vett tudósításai szerint a zavarok Törökországban terjednek. A rustschuki zenebona szembetűnő bizonyítéka ennek. Az új görög templom felszentelésekor a bolgárok nagy tömege körülvette az épületet s fegyvertárással fenyegette az egyházat, úgy hogy az isteni tiszteletet kénytelenek voltak félbeszakítani. Más részről az orosz lap azt is tapasztalja, hogy Szerbiában a kedélyek mindinkább habórognak. — Ezen állam, Karageorgievics és Obrenovics győzelmei által megszilárdítva, szemlátomást akar megmérközni az elgyengült ottomán birodalommal s oly szerepet játszani keleten, a melyt annak idejében Piemont játszott Olaszországban. Ezen korjelek, az orosz politikusi nézete szerint hirdetik, hogy keleten a közel jövőben kemoly harcok fognak kitörni.

Az orosz trónörökös üdülőföldjében van. A „Russky Mir” neki egy vezércikket szentel, melyben azt bizonyítja, hogy betegségeinek híre óriási szikláként nehezedett az összes oroszok szívére, a kiknek drágálatos a haza jövő sorsa. Ezen betegség menetet az egész orosz nemzet figyelemmel és nyugtalansággal kísérté. A nép ébren volt érdekei iránt, s noha ösztönszerűleg, de mégis szabályosan fogta föl ezeket. Léteznek a népre nézve becses nevek, a melyekhez saját jövőjét fűzi. Csak Pétervár, mondja tovább cikkiről, a külső látszat szerint — a többi Oroszországgal összehasonlítva — volt nyugodtabb. Ezen tény el nem titkolható, élesen öltött a különbség mindenkinek szemébe, ki a betegség idejében, ha csak néhány napra is elhagyta ezen fél német bürokratikus várost. De a nyugodtság itt is csak vonatkozatos volt. A tiszta oroszok mindenütt csak oroszok — A koronaherceg folygólyulását akarják valamely méltó módon megörökíteni. A „Mir” szerkesztője ezen célra, mely azonban még nincs közelebb meghatározva, aláírást nyitott 100 rubelnyi adománnyal, s némely adakozók még az aláírás megnyitása előtt hasonló összegeket az illető helyre már beküldöttek.

Járványok. Debreczenben a himlő anynyira kezd uralkodni, különösen a fiatal emberek közt, hogy nem lesz elég tánczos a bálókban. — Akasztó községben a „Sárközi lapok” szerint a himlő után a typhus kezd uralkodni. Kalocsa több pusztájáról, nevezetesen Homokmogyról szintén ezt jelentik.

„Le femme de Claude.” Ez a czime Dumas Sándor legújabb drámájának, melyet közelebb adtak elő a Gymnase-színházban. E darabot, melynek első előadására már hetek előtt is csak nagy pártfogás mellett lehetett kapni jegyet, a

költő „L'homme-femme”-ja tekinthető előszónak, s a röpirat utolsó szavai: „öld meg!” vannak illusztrálva a drámában. Hősnője: Cesarine egy bájos démon, ki a fiatal tudóst: Claudius egészen elkábítja szépségével. A férfi oltárhoz vezeti őt és még akkor sem változnak meg érzelmei, midőn arról értesül, hogy Cesarine férjhez menetele előtt már anya volt. Megbocsát neki és gyermekét gondosan nevelteti. A gyermek azonban neaoskára meghal, s miután Cesarinet többé mi sem figyelmezteti első bötására, újra fölébrednek régi szenvedélyei. Claudius nem szeretheti többé, de házat azért nem zárja be előtte. A nőt szabadon bocsátja és ő neki-dől kedvező tanulmányainak. Fărădozásainak eredménye egy új szerkezetű ágyu, melylyel forradalmat remél előidézhetni a hadakozás rendszerében. Egy társaság birni akarja találmányát és eszközül Cesarinet használja fel, kit pénzzel és fenyegetéssel rá is veszt, hogy lopja meg férjének bizalmát és titkát. Cesarine tervet azonban nem sikerülnek, és miután férje többé nem hisz neki, Claudius fogadott fiának: Róbertnek dobja oda magát, ki őt szenvedélyesen szereti. Róbert ellopja a találmány magyarázatát s Cesarine átadja a társaság ügynökeinek. Claudius e pillanatban mint boszúoló végzet lép nejeének szobájába, fegyvert ragad és meglövi a bűnös nőt. „Most” — szól tanítványához — „jőjj” kedves barátom, fogjunk a munkához.” Ezzel végződik a darab, melyet inkább különös tárgya, mint drámai szerkezete tett érdekessé a párisi közönség újdonsághajhász részé előtt. „Claudius neje” élére állított kérdést tárgyz és sem kivetel, sem szellemes dialog tekintetében nem mérközhetik Dumas régibb színműveivel. Egy bíráló szerint, ez újdonság a színporkázó szellem kihámozására mutat, s az iránt nyujt reményt, hogy Dumas belátva tévedését, ezután nemesebb anyag feldolgozásában érvényesíti szép tehetségét.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről.

(Január 22-én 1873.)

5% metalliques 67 — metalliques máj. és nov. eső kamattal 71 — nemzeti kölcsön 71,25, 1860-diki államkölcsön 103,65 Bankrésztvények 965. Hitelrésztvények 329, — London 10,885 Ezüst 106,90 Cs. kir. arany 517, — Napoleonador 867 1/2 —

Urbéri kötvények. Magyarországi 79,50 Temesvári 78, — Erdélyi 77, — Horvát 76,25.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
K. PAPP MIKLÓS.

NYILTTÉR. *)

Minden betegnek erő és egészség gyógyszer és költség nélkül:
Revalesciére Du Barry
Londonból.

Mióta ő szentsége a pápa az izletoz Revalesciére du Barry használata folytán szerencsésen ismét helyreállott és több orvos és kórház annak hatását elismerte, senki sem kételkedend e becses gyógytáplálék erejében, s a következő betegségeket enlítja fel, melyeket e gyógyszer alkalmazása költség nélkül meggyógyít: gyomor-, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyákhartya-, lélegzős-, hólyag- és vesebajokat, gumókort, aszkór, asthmát, köhögést, emésztetlenséget, dugulást, hasmenést, álmatlanságot, gyengeséget, vérhast, vízkört, lázt, szédülést, vértolulást, fuligást, rosszslulást, hanyást meg a terheség alatt is, drabets, melákokt elsoványodást, csúzt, közsérvnyt, sápkort. Kivonat 72.000 bizonyítványból, oly esetekben, melyek minden gyógyszernek ellentállottak.

71.814. számú bizonyítvány.
Dover, 1860. dec. 20-án.
24 éves koromban hagyta oda az egyetemet végleg szétroncsolt fejjel, sem enni sem inni nem voltam képes, borzadtó fájdalmak és hánys nélkül, folytonosan almatlan éjjek a testet és lelket elhagyattották és két évi orvosi kura Londonban annyira rosszabbított állapotomat, hogy esontvázzá aszáván össze alig nyomtam 100 fontot, minden tagomban reszkette és alig bírtam lábamon megállni. Már felhagytam minden reményemmel, midőn megismerkedtem du Barry Revalesciérével, és e megfizethetlen szer egészségemet 60 nap alatt helyreállította, mely idő alatt a Revalesciére folytonos alkalmazása mellett 23 egyegyedfontot nyertem izomban és idegerőben. Szenevedésem hihetetlenek voltak, hálám e becses gyógytápszert iránt végtelen.

Spenser Péter.
St. Romain-des Iles, 1862. nov. 27.
Az égnek hálát! Du Barry Revalesciére 18 évi kinomat mell, és gyomorfájdalmakkal és éjjeli izzadsággal, fuligás és általános gyengeséggel elszálta és nekem az egészségnek pótolatlan kincsét vissza adta.

Compasot J. lekész.
72.418. számú bizonyítvány.
Oberburg, Bautzen mellett (Szászország) 1869 jan. 17-én.
Hosszabb idő óta szenvedtem borzadtó lélegzési fájdalmakban, melyek ellen sok helyütt kerestem, de sehol sem találtam segélyt. Mely hálával elismerem az ön jeles Revalesciérének hatását; tisztelettel.

Masling Ernő.
Az önRevalesciére-je csodákat művel a betegelnél. Küldjön még 72 szelencével.

Balette J., gyógyszerész.
Táplálóból levén mint a hús, a Revalesciére felnöttek és gyermekeknek 50-szeres árát megtakarítva gyógyszerekben.
Badogszelencékben fél fontos 1.50, 1 fontos 2.50, 2 fontos 4. 50, 5 fontos 10 ft, 12 fns, 20 ft, 24 fns, 36 ft. Revalesciére kétszeresült szelencékben 2 f. 50 s 4 f. 50. Revalesciére csokoládé por- és tábla alakban 12 csészére 1.50, 24 csészére 2.50, 48 csészére 4.50, porban 120 csészére 10 ft, 288 csészére 20 ft, 576 csészére 36 ft. — Kapható: Barry du Barry és társánál Bécs, Wallischgasse 8. sz. Kolozsvárt: Binder gyógyszerésznél. Pesten: Tótk, Prágában: Fürst J. Brünnen, Eder F., Debreczenben: Mihálovics István gyógyszerésznél, Duna-Földvár: Nadhera Pálnál, Károlyváros: Brilli F.-nél Kanizsán: Lovak Károlynál, Maros-Vásárhely: Fogarasi Dömötörnél, Pozsonyban: Pisztori Felixnél, Székes-Fehérvárott: Diebala Györgynél, Vághelyen: Conlegrer Ignácznál. Varsóban: dr. Halter A.-nál, Ágrában: Irgalmasok gyógyszerésztárában, azon kívül a bécsi ház postai utalvány vagy utánvét mellett szétküldi.

*) E rovatban megjelenő cikkekért a Szerkesztőségünk felelőssége nem vállal el. Szerk.

2-3 (1)

Eladó

15 darab kajantövelgyi téglagyári részvény

a venni szándékozók értekezhetnek alólírttal Bethlenben:

Gr. BETHLEN BELA.

Eladó birtok.

SZÁSZ VESSZŐDÖN N.-Szebenhez 3 1/2 m. f. a nagyselyki vasuti állomáshoz 1/2 m. f. távolra egy birtok, mely áll 139 hold szántó, 47 h. kaszáló, 6 h. szőlő, 16 hold legelő, 169 h. erdő, összesen 377 holdból; a hozzá tartozó malommal és vendégfogadóval, valamint az országút melletti szilárd anyagból, ujon épített lakó- és gazdasági épületekkel együtt, örök áron eladó. Értekezhetni személyesen vagy posta útján a tulajdonos Kispál Lajossal Székelyfalván, u. p. Dicső-Szt-Márton.

3-3 (2)

Czélszerű berendezés.

Alólírt tisztelettel jelenti a negyérdemű helyi és vidéki közönségnek, hogy egy egészen ujonnan berendezett

liszt-, termény-, szállítmány- és bizományi üzletet nyitott.

Több éven át szerzett tapasztalatom küli- és belföldön, képessé tettem minden terménymegrendelés és elszállítás ügyekben a legpontosabban és jutányos áron eljárni, mely előnyös körülményről fogva felhívom a közönség nagybecsű figyelmét.

A terményekhez szükségeltető ZSÁKOKKAL kölcsönkép vagy örök áron is rendelkezem, bármily nagy mennyiségben.

Tisztelettel

KOHN LAJOS
Kolozsvártt — bel-középutca.

1-3

(3)

„TISZA” biztosító- és jelzálogbank.

1-18 (4)

Alaptőke két millió frt o. é.

Eszközöl minden más társulasoknál olcsóbb díjak mellett biztosításokat tűz- és jég-károok ellen, úgy élet és járadékra.

Jelzálogüzlete február havában megnyitottik. Kölcsönöket folyósít 200 forinttól kezdve felfelé épületek- és földbirtokokra a legolcsóbb kamatláb mellett, törlesztésre.

Ajánljuk különösen igen olcsó életbiztosításait.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Példa életbiztosításra:

2000 forint tőkéért egyszerű halálesetre biztosítva, fizettetik évenként, ha a biztosító

20
30 frt 60 kr.

30
40 frt 02 kr.

40
55 frt 60 kr.

50 éves
83 frt.

Ezen módozaton kívül más díjszabályzataink úgy nevelési, kiházasítási, férjhezmeneteli tőkék, életjáradéki összegek biztosítása nyereségyrészt- vagy a nélkül a legolcsóbb.

Biztosításokat elfogadnak, úgy felvilágosítást adnak a vidéken ügynökeink.

Kolozsvártt a képviselőségi iroda: Főter 8. sz. Tauffer Károly házában első emeletén.

A „Tisza” biztosító- és jelzálogbank kolozsvári képviselősége Kolozsvártt, 1873. január 17.

Br. **Bánffy Dezső** képviselő.

Bovankóits Gyula b. titkár.

Hazai új iparczikk!

Alólírt tisztelettel tudatja a t. cz. nagyérdemű közönséggel, miszerint, hosszas és ernyedetlen fáradság s kipróbált tapasztalás után sikerült egy **vegyszörme „fielcz” csizmatalpat**

gyárthatni, mely talp, vegytani-szerekkel vízhatlanná van téve, tartóságára vetélkedik a legjobb minőségű bőrtalppal, olcsóságára pedig jóval túlszárnyalja amazt.

A külföld is tett kísérletet ily nemű talp készítésére, de a hírlapok szerint, nem a kívánt eredménnyel.

Alólírt minden szerénytelenség nélkül állithatja, hogy kitaró fáradság, több oldalról kipróbálás és tapasztalat után sikerült. Mnek folytán említett vegyszörme talpakat, vízhatlanság, tartóság és kitűnő olcsóság tekintetéből, egész bizalommal ajánlhatom a t. cz. nagyérdemű közönségnek.

Érintett szörme-talpok, hogy czélszerűek, bizonyítják a többfelől tett megrendelések.

Egy, bár mely nagy cipőre való egész pár talp gyári ára 70, egy pár legjobb minőségű boeszkornak 60 kr.

Költségesen felszerelt gyári helyiségem van Szamosújvárt felsőviz-uteza 91 ház szám alatt.

Mely tisztelettel hívom, fel a nagyabecsült gazda közönséget, az összes hadsereg t. cz. parancsnokságait, a t. cz. kereskedő s az illető iparos osztályokat gyártmányom czélszerűségére és olcsóságára. Méltóztassanak becses megrendeléseikkel, hazánk, ez új és hasznos iparágának méltó terjedelmét és lendületét adni.

Sz-Ujvártt, dec. 29-kén, 1872.

(6) 3-3

BRENCsÁN ALBERT.

Jó, hasznos és mulattató olvasni való könyvek,
GAZDASÁGI MUNKÁK,
az új törvény-tudományi
MUNKÁK,
ember- és állatorvosi
KÖNYVEK,
naplárak
és mindentel
ISKOLA-KÖNYVEK.
Továbbá:
jó író- és rajzpapírok,
acél tollak, írónok,
fekete és színes
TINTÁK,
FESTÉKEK
és minden egyéb
író- és rajzeszközök,
FÖLDKÉPEK

kaphatók:
WITTICH JOSEF
könyv- és papír-kereskedésében
Maros-Vásárhelyt.

Kis számjegyző

PARISI PIANINOK

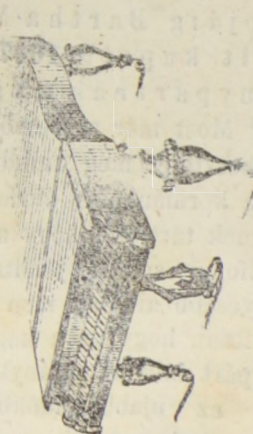
Valódi
PÁRI
STUTTGART
HARMONIKUMOK

TRISKA FEBENCZ
(a kolozsvári zene-conservatorium hangszerszállítója)

Zongora- és hangszer-tárában

Kolozsvártt.

Mindentel
HEGDOUK
és CITERÁK, sat. sat.
HÚROK
és egyes hangsz-
rások.

ZONGORA
javítási
MŰHELY

Kivánatra részletes árjegyzékkel is szolgál.